

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ПОГОДЖЕНО
Заступник директора
_____ Валентин БОЙЧЕНКО
_____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол № 7 від 03 вересня 2025 р.
засідання кафедри дошкільної та початкової освіти
Завідувач кафедри _____ Людмила МЕЛЕНЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ

**«Виховання без упереджень: протидія та запобігання гендерним стереотипам
удома і в закладі освіти»**

Код модуля	1.126
Компетентність	предметно-методична
Галузь знань, спеціальність	A2 дошкільна освіта, A3 початкова освіта
Цільова аудиторія	педагоги ЗДО, вчителі початкової школи
Освітня програма	Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників
Форма навчання	очна
Обсяг модуля	0.33 кр. ECTS (10 год.)
Розклад занять	згідно з розкладом/графіком на сайті https://ippo.kubg.edu.ua/
Мова викладання	українська
Авторка-укладачка	Дятленко Наталія Михайлівна, доцентка кафедри дошкільної та початкової освіти, кандидатка психологічних наук, доцентка
Розміщення курсу	-
Канали для консультацій	n.diatlenko@kubg.edu.ua моб. тел. (050)444 03 16

1. Опис навчального модуля

Розкриємо поняття статі, гендеру, гендерної рівності, гендерних міфів та стереотипів, означимо роль і значення віку дітей у формуванні гендерної ідентичності, проаналізуємо вплив гендерних стереотипів на формування особистості дитини. Проаналізуємо нормативно-правове підґрунтя впровадження культури гендерної рівності у сфері освіти в Україні. Обговоримо шляхи інтеграції гендерної рівності в освітній процес закладу освіти та роль вихователів, учителів, батьків у формуванні гендерної ідентичності дітей та подоланні наявних стереотипів.

Тематичний план модуля

№ з/п	Тема	Кількість год	Аудиторні заняття: (лекції, тренінги, семінари, майстер-класи, тематичні дискусії)	Консультації	Практична / творча робота
	Модуль «Виховання без упереджень: протидія та запобігання гендерним стереотипам удома і в закладі освіти»	10	5	1	4
1.	Тема: Характеристика основних понять: стать, гендер, гендерна рівність. Нормативно-правове підґрунтя проблеми.	3	2	1	-
2.	Тема: Роль педагогів та батьків у формуванні гендерної ідентичності.	2	2	-	-
3.	Тема: Шляхи інтеграції гендерної рівності в освітній процес закладу освіти (обговорення практичних кейсів).	5	1	-	4
Разом кредитів		0,33 кр. ECTS			

2. Зміст модуля

Тема 1. Характеристика основних понять: стать, гендер, гендерна рівність. Стать як біологічна характеристика людини; гендер як соціальне утворення, що відображує соціально закріплені ролі, поведінку, діяльність; гендерна чутливість та гендерна рівність як рівний правовий статус жінок і чоловіків. Нормативно-правове підґрунтя впровадження культури гендерної рівності у сфері освіти. Поняття про фемінітиви та особливості їх застосування в практиці.

Тема 2. Роль педагогів та батьків у формуванні гендерної ідентичності дошкільників. Переваги гендерної рівності, гендерні стереотипи та умови їх формування. Батьки дошкільників як транслятори гендерно зумовленої поведінки. Вплив гендерних стереотипів педагогічних працівників на освітній процес. Педагоги ЗДО та початкової школи як архітектори рівності в освітньому просторі, що створюють умови, де кожна дитина може спробувати себе у будь-якій ролі. Способи «переформулювання» (руйнації) стереотипів без стереотипізації та ризику дискримінації за ознакою статі.

Тема 3. Шляхи інтеграції гендерної рівності в освітній процес закладу дошкільної освіти та початкової школи (обговорення практичних кейсів). Учасникам навчання пропонуються практичні кейси (історії); у процесі обговорення розглядаються можливості заміщення вербаліки, реакцій, поведінки на гендерно прийнятну.

3. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Гендерні будні дошкілля : методичний посібник / за заг. ред. О. Андрусик, О. Марушенка. Харків: Планета-Принт. 2020. 174 с.
2. Кікінежді О.М., Говорун Т.В., Міщенко О.О. Гендерне виховання дошкільнят: Навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан. 2011. 192 с.

Покликання

1. Гриценко О.М. Дидактичні ігри з гендерного виховання дошкільників. URL: <https://vseosvita.ua/library/dydaktychni-igry-z-hendernoho-vykhovannia-568247.html>
2. Ігри з гендерного виховання для дітей дошкільного віку. URL: <https://naurok.com.ua/igri-z-endernogo-vihovannya-dlya-ditey-doshkilnogo-viku-88872.html>
3. Константинова Г.Ю. Гендерний підхід у вихованні дошкільників. URL: <https://naurok.com.ua/genderniy-pidhid-u-vihovanni-doshkilnikiv-265426.html>
4. Гендерне виховання дітей дошкільного віку. URL: <https://oplatforma.com.ua/article/2217-psihologya-gendernogo-vihovannya>

4. Програмні результати навчання

Розвиток здатності уникати та попереджати вплив власних поглядів, упередженого ставлення та стереотипів у судженнях і діях (ВЗ.1.У1).